

[Hem](#)>[Hitta rätt person](#)>[Hitta en sakkunnig](#)[Hitta en sakkunnig](#)

Nederländerna

I. Förteckningar och register över sakkunniga

Nederländerna har två register: ett register för i huvudsak civil- och förvaltningsrättsliga ärenden (LRGD) och ett register för i huvudsak straffrättsliga ärenden (NRGD). Dessutom finns ett kriminaltekniskt institut (NFI) och ett institut med miljörettsexperten (STAB). Båda dessa finansieras av den nederländska staten. Dessutom finns den nederländska föreningen för medicinska sakkunnigutlåtanden (NVMSR). Sakkunniga förtecknas utifrån sitt fackområde. Registren över experter förs på olika sätt. LRGD och NVMSR är privata. NRGD och NFI hanteras av justitieministeriet. STAB är ett oberoende organ som enbart arbetar för rättsväsendet. Ingen domstol är ansvarig för registret eller kvaliteten på de sakkunniga som är inskrivna i registret, och en strikt åtskillnad gör mellan registren i Nederländerna. Domstolarna förlitar sig på de aktuella organens kvalitetsförsäkringar. Domare är dock delaktiga i LRGD- och NRGD-registrans inskrivnings- och/eller ackrediteringsprocess.

Länkar:

[Nationellt register över domstolssakkunniga](#)[Nederländernas register över domstolssakkunniga](#)[Sakkunniga i frågor som rör miljön och fysisk planering](#)[Nederländska föreningen för medicinska sakkunnigutlåtanden](#)

Registren NRGD/LRGD, NVMSR och STAB:s webbplats är tillgängliga för allmänheten. Det finns sökverktyg, men STAB:s experter kan inte rådfrågas av parterna eftersom de endast utses för att ge råd till domare och detta skulle skapa tvivel kring deras oberoende. Allmänheten: se sidan

"[Find an expert](#)" ([hitta en sakkunnig](#)). Detta verktyg omfattar endast sakkunniga i LRGD-registret. Det går att söka på fackområden. Alla sakkunniga som arbetar för STAB är också registrerade i LRGD-registret.

Medlemmar i NVMSR genomgår en utbildnings- och examinationsprocess innan de godkänns som rättssakkunniga.

För att registreras i NRGD måste sakkunniga genomgå en ackrediteringsprocess där hänsyn tas till både deras fackområde och deras roll som sakkunnig till domstolen, de färdigheter som krävs för att vara en bra sakkunnig i en rättsprocess. LRGD bygger på certifiering av de yrkesstandarder som fastställts av yrkesorganen och yrkets egna (handels)organisationer samt på utbildning i rollen som sakkunnig och ett system för kontinuerlig fortbildning.

STAB har mycket stränga anställningskrav och ett strikt system för kontinuerlig fortbildning. Kollegial granskning av sakkunnigutlåtanden är standard för STAB.

Sakkunniga behöver inte avlägga en ed. Sakkunniga kan strykas från registren efter formella klagomål om att de inte följt olika domstolars uppförandekoder, vilka i hög grad påminner om varandra.

Respektive förvaltande organ ser till att registren är aktuella.

II. Den sakkunniges kvalifikationer

De sakkunniga som är registrerade i LRGD-registret måste vara medlemmar av en yrkesorganisation för att få kalla sig sakkunniga. Yrkeskriterierna och utbildningskraven fastställs följaktligen av detta organ. För att bli inskriven i NRGD måste en sakkunnig också uppfylla höga utbildningsstandarder.

Sakkunniga är ofta medlemmar av en yrkesorganisation. Eftersom det finns "nischområden" som saknar yrkesorganisationer är detta dock inte obligatoriskt. Inom STAB, LRGD och troligen NRGD krävs kontinuerlig fortbildning i form av yrkesfortbildning. Inom STAB är t.ex. 15 procent av tiden avsatt för sådan utbildning, och LRGD kräver minst sex timmar per år. Yrkesorganisationerna ackrediterar ofta utbildningsanstalter. Dessa måste styrka att utbildningen genomfördes, dvs. tillhandahålla listor på webbplatsregistreringar från utbildningsparterna. Utbildningen har två mål: juridiska färdigheter och fackkunskap.

III. Sakkunnigas arvode

I brott- och förvaltningsmål betalar staten den sakkunniges arvode. Ett system med fasta taxor tillämpas och den sakkunnige måste göra en förhandsberäkning av kostnaderna. STAB finansieras däremot av miljöministeriet. I tvistemål betalar parterna själva för de sakkunniga de anlitar.

IV. Sakkunnigas ansvarsskyldighet

Sakkunniga är skadeståndsskyldiga enligt de allmänna avtalsrättsliga och skadeståndsrättsliga bestämmelserna. Sakkunniga behöver inte ha en ansvarsförsäkring, varken enligt lag eller genom beslut av den förordnande domstolen. Sakkunniga kan försäkras av det bolag som de arbetar för. Oberoende sakkunniga kan själva teckna försäkring. I flera yrkesorganisationer är dock yrkesansvarsförsäkring obligatoriskt.

V. Ytterligare information om sakkunnigförfaranden

De viktigaste bestämmelserna om juridisk sakkunskap i Nederländerna är artikel 194 i civilprocesslagen och artikel 8.47 i den allmänna förvaltningslagen (Awb) och en lag för juridisk sakkunskap på straffrättens område.

Dessa lagar utgör ett ramverk. Detaljerade riktlinjer för juridisk sakkunskap finns i [praktiska anvisningar för sakkunniga](#) i nederländska tvistemål.

Dessutom finns en uppförandekod, med en rättslig grund, för sakkunniga på straffrättens område och en uppförandekod utfärdad av högsta förvaltningsdomstolen för rättslig sakkunskap. För merparten av sakkunskapen finns ytterligare krav på kvaliteten på sakkunskapen och de sakkunnigas kvalifikationer.

Titeln sakkunnig är inte en skyddad yrkesbeteckning.

1. Utnämning av sakkunniga

Domstolar och de berörda parterna kan utse sakkunniga. Utnämningen av sakkunniga i förvaltningsmål påminner om det förfarande som tillämpas i tvistemål. Skillnaden är att i förvaltningsmål bärs kostnaderna av staten och i tvistemål av parterna. I samtliga fall är den sakkunnige som domstolen förordnat skyldig att besvara domstolens frågor (eventuellt efter samråd med parterna). I brottmål kan den sakkunnige utses av åklagaren eller av domaren under förundersökningsfasen. I så fall används ett register som är reglerat i lag och den sakkunnige måste uppfylla hårdare krav än i tviste- och förvaltningsmål. Alla sakkunniga som förordnats av domstol är enligt lag skyldiga att anmäla eventuellt jäv.

1.a Domstolssakkunnig

En tvistemålsdomstol har befogenhet att utse en sakkunnig, antingen på eget initiativ (*ex officio*) eller på en part i målets uttryckliga begäran, om de relevanta omständigheterna annars inte kan fastställas. I så fall skjuts den muntliga förhandlingen upp till efter det att den sakkunnige har lämnat sitt utlåtande. Domstolen har i princip rätt att utse vem som helst som den anser lämplig som sakkunnig. Domstolarna brukar dock utse en sakkunnig från det

relevanta registret. Den sakkunnige är skyldig att anmäla eventuellt jäv till domstolen. Sakkunniga som har förordnats av domstol har tillgång till handlingarna i målet. I tvistemål omfattas andra sakkunniga som rådfrågas av den sakkunnige som domstolen förordnat av extra stränga regler. Parterna måste nämligen i förväg informeras om vilka personer som rådfrågas och vilka frågor de uppmanas att besvara.

1.b Partssakkunnig

När parterna anlitar en sakkunnig sker detta vanligtvis vid inledandet av förfarandet, för att bygga sitt mål. Domstolen kan använda sig av dessa utlåtanden för att avgöra ett mål. En domare kan när som helst under förfarandet utse en sakkunnig på begäran av parterna. Partssakkunniga måste följa samma bestämmelser och uppförandekoder som domstolssakkunniga.

Båda parterna kan begära att en bestämd sakkunnig utses. Inga särskilda regler gäller för detta. En domstol kan förordna båda parter att utse en enda sakkunnig men detta hör till ovanligheterna.

2 Förfarande

2.a Tvistemål

Domstolen kontrollerar endast hur lång tid de sakkunniga lägger ned på undersökningarna. Det görs ingen kvalitetskontroll av hur den sakkunnige har genomfört sin undersökning. Ingen hänvisning till sakkunnigutlåtanden görs i domar. STAB får dock regelbunden feedback från domstolarna, även om STAB sällan tillfrågas i tvistemålsprocesser.

Parterna kan ifrågasätta ett sakkunnigutlåtande i en utsaga eller genom att lägga fram alternativa sakkunnigutlåtanden. Domstolar är inte bundna av sakkunnigutlåtandet. De följer dock vanligtvis den sakkunnige de har utsett. Partssakkunniga har vanligtvis mindre inflytande än domstolssakkunniga. Det finns inte några förfaranden för att låta sakkunniga träffa varandra före rättegången eller korsförhöras före rättegången för att begränsa problem och för domstolen att förstå menings skilljaktigheterna.

Sakkunniga har rätt att ha kontakt med parterna under förfarandet men endast om det behövs för att fastställa fakta och endast i närvaro av samtliga parter. Den sakkunnige måste hålla överläggningar med alla parter för att inhämta deras synpunkter, om inte yrkesstandarder som läkarsekretess utgör hinder för detta.

1. Sakkunnigutlåtande

I Nederländerna finns en standardmall för utlåtanden. Sakkunniga är skyldiga att utarbeta ett preliminärt utlåtande. Parterna har rätt att inkomma med synpunkter. Den sakkunnige måste ta upp parternas argument, både i det preliminära utlåtandet och i slututlåtandet. Inga andra krav behöver uppfyllas i utlåtandet. Efter beslut av domstolen kan den sakkunnige åläggas att utarbeta ytterligare ett utlåtande, t.ex. om det finns ytterligare frågor. Vanligtvis lämnas ett skriftligt utlåtande. Utlåtandet kan dock även avges muntligen vid en domstolsförhandling.

2. Domstolsförhandling

Endast i undantagsfall förordnar domstolen att den sakkunnige ska närvara vid förhandlingarna. Detta kan begäras av parterna eller förordnas av domstol. Korsförhör är ovanliga.

2.b Övriga

Övriga förfaranden skiljer sig inte i väsentlig utsträckning från förfarandet i tvistemål.

Den information som presenteras här samlades in inom ramen för projektet "Hitta en sakkunnig" och kommer från de kontakter i varje land som valts ut av [European Expertise & Experts Institute \(EEEI\)](#).

Senaste uppdatering: 10/09/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.